

2-LP-Lineární programování

Lineární funkce i omezovací podmínky

$$\text{opt } \bar{c}^T \bar{x}$$

$$\bar{x} \in X$$

$\bar{x} \in \mathcal{R}^{\bar{c}x}$, $\bar{x} \geq \bar{0}$, ..vektor proměnných, $\bar{c} \in \mathcal{R}^{\bar{c}x}$ vektor cen úlohy

$\bar{b} \in \mathcal{R}^{\bar{c}b}$ vektor limitů (kapacitních), $\bar{a}_{Bi} \in \mathcal{R}^{\bar{c}b}$ *i-tý sloupec* $[A]$

$[A] \in \mathcal{R}^{\bar{c}b \times \bar{c}x}$ matice strukturálních koeficientů, $\bar{c}x > \bar{c}b$!

$\text{hod}[A] = \bar{c}b$

Přípustné řešení	$[A]\bar{x} \stackrel{\textcircled{R}}{=} \bar{b}, \bar{x} \geq \bar{0}$
Přípustná oblast	$X = \left\{ \bar{x} : [A]\bar{x} \stackrel{\textcircled{R}}{=} \bar{b}, \bar{x} \geq \bar{0} \right\}$
Optimální řešení	$\bar{x}^* = \arg \text{opt}_{\bar{x} \in X} \left\{ \bar{c}^T \cdot \bar{x} \right\}$
Optimální hodnota	$f(\bar{x}^*) = \bar{c}^T \bar{x}^*$

Obvyklé tvary úloh:

tvar	opt	relace
základní	max/min	$\leq \geq =$
standardní	max/min	\leq
kanonický	max/min	$=$
normální	max/min	$\leq, b_i > 0$

2-LP-Lineární programování

Vyjádření subvektory (báz. a nebáz.)

B, N	Index bázových a nebázových proměnných
β, ν	Množina indexů veličin B, N

$[A] = [[A_B], [A_N]], [A_B] \in \mathcal{R}^{\bar{c}b \times \bar{c}b}$, regulární, $[A_N] \in \mathcal{R}^{\bar{c}x - \bar{c}b \times \bar{c}b}$

$\bar{x}^T = [\bar{x}_B^T, \bar{x}_N^T], \bar{c}^T = [\bar{c}_B^T, \bar{c}_N^T], \bar{x}_B, \bar{c}_B \in \mathcal{R}^{\bar{c}b}, \bar{x}_N, \bar{c}_N \in \mathcal{R}^{\bar{c}x - \bar{c}b}$

úloha:
$$\min_{\bar{x} \in X} \left\{ [\bar{c}_B^T \ \bar{c}_N^T] \cdot \begin{bmatrix} \bar{x}_B \\ \bar{x}_N \end{bmatrix}^T \right\}$$

$$[A]\bar{x} = \begin{bmatrix} [A_B] \\ [A_N] \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \bar{x}_B \\ \bar{x}_N \end{bmatrix}, \bar{x} = \sum_{i=1}^{\bar{c}b} \underbrace{\bar{x}_i}_{\text{souřadnice } \bar{x}} \cdot \underbrace{\bar{a}_{Bi}}_{\text{i-tý sloupec báze } [A_B]}$$

 vyjádření vektoru v bázi \bar{A}_B

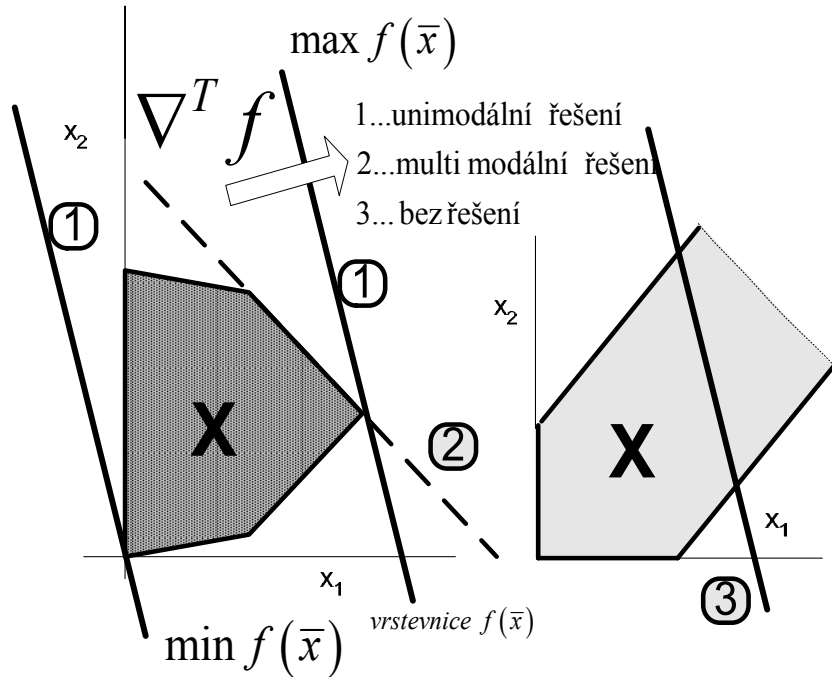
$$\bar{x}_B = \underbrace{[A_B^{-1}]}_{\tilde{x}_B} \bar{b} - [A_B^{-1}][A_N] \cdot \bar{x}_N$$

řešení:

$\tilde{x}_B = \text{část bázového řešení při } \bar{x}_N = \bar{0}$

výsledné bázové řešení:
$$\begin{bmatrix} \tilde{x}_B = [A_B^{-1}] \bar{b} \\ \bar{x}_N = \bar{0} \end{bmatrix}$$

2-LP-Lineární programování

- 1...unimodální řešení
- 2...multi modální řešení
- 3... bez řešení

Řešení existuje Řešení neexistuje

V jednom z výsledných bazových řešení leží optimální řešení. **Základní věta LP:** Jestliže má úloha LP optimální řešení nabývá cílová funkce své optimální hodnoty v krajních bodech (vrcholů obalu) množiny přípustných řešení. Vrcholy jsou určeny rovnicí:

$$\bar{x}_B = A_B^{-1} \cdot \bar{c}_B, \quad \bar{x}_N = \bar{0}$$

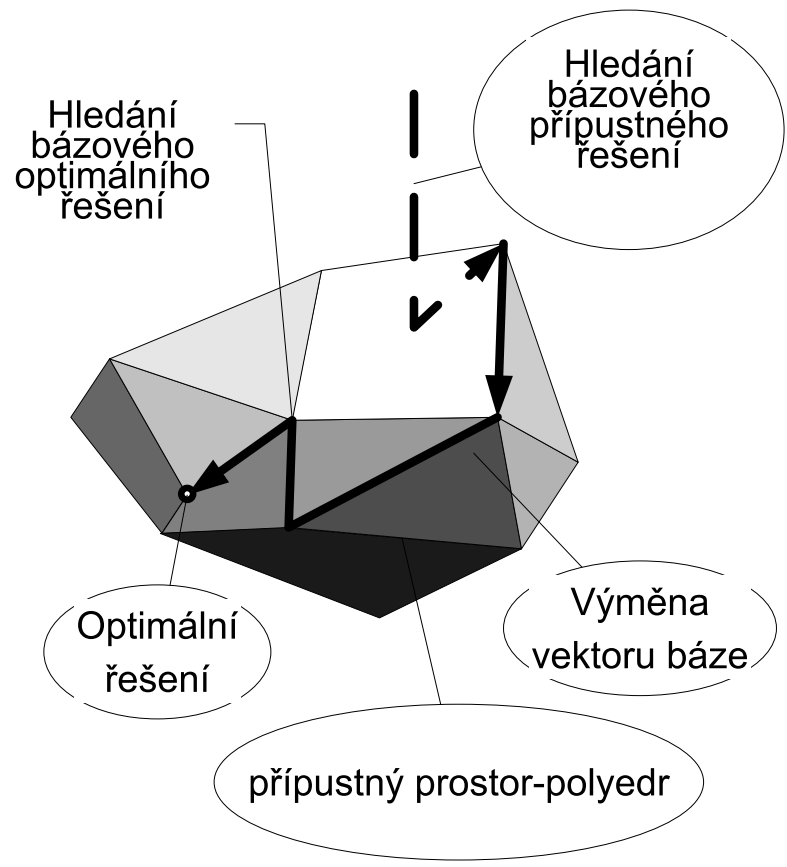
Hledání optimálního řešení je tedy ekvivalentní hledání přípustných bází z konečného počtu možností:

$$\begin{pmatrix} \partial \bar{b} \\ \partial \bar{x} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \partial \bar{b}! \\ \partial \bar{x}! (\partial \bar{b} - \partial \bar{x})! \end{pmatrix}$$

2-LP-Lineární programování

Základní algoritmus:

1. Výběr výchozího přípustného baz. řešení
2. if stávající řešení nelze zlepšit pak konec jinak jdi na 3.
3. Přejít k lepšímu bazickému řešení, návrat na 2.

5 **2-LP-Lineární programování**

cena řešení:

$$f = \bar{c}^T \cdot \bar{x} = \begin{bmatrix} \bar{c}_B^T & \bar{c}_N^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \bar{x}_B \\ \bar{x}_N \end{bmatrix}$$

$$f = \underbrace{\bar{c}_B^T \begin{bmatrix} A_B^{-1} \end{bmatrix} \bar{b}}_{\bar{c}_B^T \bar{x}_B} - \bar{c}_B^T \begin{bmatrix} A_B^{-1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_N \end{bmatrix} \cdot \bar{x}_N + \bar{c}_N^T \bar{x}_N$$

$$f = \underbrace{\bar{c}_B^T \begin{bmatrix} A_B^{-1} \end{bmatrix} \bar{b}}_{\tilde{x}_b} + \underbrace{\left(\bar{c}_N^T - \bar{c}_B^T \begin{bmatrix} A_B^{-1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_N \end{bmatrix} \right)}_{f_N} \bar{x}_N$$

$$f = \underbrace{\bar{c}_B^T \begin{bmatrix} A_B^{-1} \end{bmatrix} \bar{b}}_{\tilde{x}_b} + \underbrace{\left(\bar{c}_N - \begin{bmatrix} A_N \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_B^{-T} \end{bmatrix} \bar{c}_B \right)^T}_{f_N} \bar{x}_N$$

f_B	Cena bazového řešení	f_N	Redukovaná cena
-------	----------------------	-------	-----------------

V optimálním bodě je $f_N \geq 0$ při minimalizaci
 $f_N \leq 0$ při maximalizaci

6 **2-LP-Lineární programování**

Dualita .

- Duální problém je negativní transpozice primárního problému
- Duální problém od duálního je primární

$$P : \text{opt} \left\{ \bar{c}^T \cdot \bar{x} \right\} / \begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \cdot \bar{x} \begin{matrix} \leq \\ = \end{matrix} b, \quad \bar{x} \geq \bar{0}$$

$$D : \text{dual opt} \left\{ \bar{\lambda}^T \cdot \bar{b} \right\} / \bar{\lambda}^T \begin{bmatrix} A \end{bmatrix}^T @ \bar{c}^T, \quad \bar{\lambda} \geq \bar{0}, @ \dots \text{duální omezení}$$

Primární		duální	
maximalizace		minimalizace	
vektor		Transponovaný vektor	
Vektor omezení		Vektor cílové funkce	
=		Bez omezení	
	$\min \bar{c}^T \bar{x}$ \max	$\max \bar{\lambda}^T \bar{b}$ \min	
omezení	$\begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \bar{x} \geq \bar{b}$	$\bar{\lambda} \geq \bar{0}$	proměnné
	$\begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \bar{x} \leq \bar{b}$	$\bar{\lambda} \leq \bar{0}$	
	$\begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \bar{x} = \bar{b}$	$\bar{\lambda}$ volné	
proměnné	$\bar{x} \geq \bar{0}$	$\bar{\lambda}^T \begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \leq \bar{c}^T$	omezení
	$\bar{x} \leq \bar{0}$	$\bar{\lambda}^T \begin{bmatrix} A \end{bmatrix} \geq \bar{c}^T$	
	\bar{x} volné	$\bar{\lambda}^T \begin{bmatrix} A \end{bmatrix} = \bar{c}^T$	

7 **2-LP-Lineární programování**

Slabá dualita:

platí: $\bar{c}^t \bar{x} \leq \bar{b}^t \bar{\lambda}$ \odotpřípustné řešení P,D

důkaz:

$$[A] \bar{x} \leq \bar{b} \Rightarrow \bar{x}^t [A]^t \bar{\lambda} \leq \bar{b}^t \bar{\lambda}$$

$$\bar{x}^t [A]^t \bar{\lambda} \leq \bar{x}^t \bar{c} = \bar{c}^t \bar{x}$$

Silná dualita: $\bar{c}^T \cdot \bar{x}^* = \bar{b}^T \cdot \bar{\lambda}^*$

Uprava omezení na typ rovnosti

$$\max \{ \bar{c}^T \cdot \bar{x} \} / [A] \cdot \bar{x} + \bar{\eta} = b, \quad \bar{x} \geq \bar{0}, \quad \bar{\eta} \geq 0$$

$$\min \{ \bar{b}^T \cdot \bar{y} \} / [A]^T \cdot \bar{y} - \bar{\zeta} = \bar{c}, \quad \bar{y}, \quad \bar{\zeta} \geq \bar{0}$$

podmínky optima obsahují nelineární rovnice:

$$[A] \cdot \bar{x} + \bar{\eta} = b, \quad [A]^T \cdot \bar{y} - \bar{\zeta} = \bar{c},$$

podmínky komplementarity v maticové a μ formulaci :

$$[diag \bar{x}][diag \bar{\zeta}] \bar{\mathbf{1}} = \begin{matrix} \bar{0} \\ \mu \bar{\mathbf{1}} \end{matrix} \quad [diag \bar{y}][diag \bar{\eta}] \bar{\mathbf{1}} = \begin{matrix} \bar{0} \\ \mu \bar{\mathbf{1}} \end{matrix}$$

$$\bar{x}, \bar{y}, \bar{\zeta}, \bar{\eta} \geq \bar{0}$$

8 **2-LP-Lineární programování**

Konstrukce duální úlohy

	primární	duální
funkce	$L_P(\bar{x}) = \max_{\bar{\lambda}_R, \bar{\lambda}_N \geq 0} \{L(\bar{\xi})\}$	$L_D(\bar{\lambda}_R, \bar{\lambda}_N) = \min_{\bar{x}} \{L(\bar{\xi})\}$
úloha	$\min_{\bar{x}} \{L_P(\bar{x})\}$	$\max_{\bar{\lambda}_R, \bar{\lambda}_N \geq 0} \{L_D(\bar{\lambda}_R, \bar{\lambda}_N)\}$

$$\min_{\bar{x} \in \mathcal{R}^{\bar{x}}} L(\bar{x}, \bar{\lambda})$$

$$L(\bar{x}, \bar{\lambda}) = \bar{c}^T \cdot \bar{x} + \bar{\lambda}^T \cdot (\bar{b} - [A] \cdot \bar{x}) =$$

$$\min L(\bar{x}, \bar{\lambda}) = \bar{\lambda}^T \bar{b} + \min \{ \bar{c}^T - \bar{\lambda}^T [A] \} \bar{x}$$

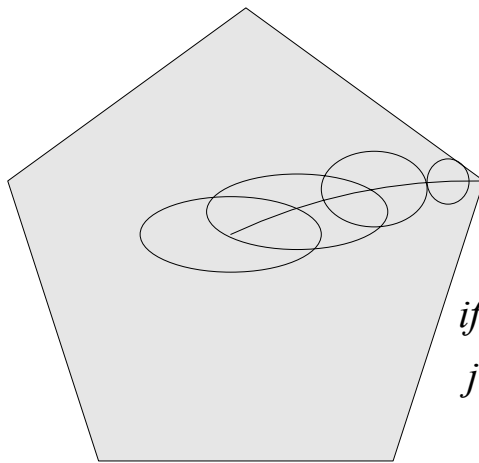
$$\min L(\bar{x}, \bar{\lambda}) = \bar{\lambda}^T \bar{b} + \begin{cases} 0 & \text{if } \{ \bar{c}^T - \bar{\lambda}^T [A] \} \geq 0 \\ -\infty & \text{if } \{ \bar{c}^T - \bar{\lambda}^T [A] \} < 0 \end{cases}$$

Duální: $\max \{ \bar{\lambda}^T \bar{b} \} \mid \bar{c}^T \geq \bar{\lambda}^T [A]$

Metody vnitřního bodu.▪ **Afinní cejchování.**

Postup:

1. $k=0$, nalezně se striktně vnitřní bod \bar{x}_0
2. do dovoleného prostoru se vepíše elipsoid E_k se středem ve výchozím bodě. (E_k tvoří redukovaný

přípustný prostor na jehož okraji lze najít explicitní řešení \bar{x}_k).

3.

if $\bar{x}_k \neq \bar{x}^* \Rightarrow k = k + 1, \text{ goto } 2$
jinak konec

Potenciálová redukce

$$P: \min \bar{c}^T \bar{v} / [A] \bar{v} = \bar{b}, \bar{v} \geq \bar{0}$$

$$D: \max \bar{\lambda}^T \bar{b} / \bar{\lambda}^T [A] + \bar{\eta}^T = \bar{c}^T, \bar{\eta} \geq \bar{0}$$

$$\text{gap} = \bar{c}^T \bar{v} - \bar{b}^T \bar{\lambda} = (\bar{\lambda}^T [A] + \bar{\eta}^T) \bar{v} - \bar{v}^T [A^T] \bar{\lambda} = \bar{\eta}^T \bar{v}$$

potenciálová funkce:

$$F(\bar{\eta}, \bar{v}) = q \cdot \log(\bar{\eta}^T \bar{v}) - \sum_{\forall j} \log v_j - \sum_{\forall j} \log \eta_j, q > n$$

Postupné LP:

$$\text{opt} \left\{ f(\bar{x}^{(k)}) + \nabla_{\bar{x}}^T f(\bar{x}^{(k)}) \bullet \Delta \bar{x} \right\} \quad \text{lin. funkce}$$

$$\bar{\Gamma}(\bar{x}^{(k)}) + [J_{\Gamma}] \Delta \bar{x} = \bar{0} \quad \text{podm. rovnosti}$$

$$\bar{\Phi}^L \leq \left\{ \bar{\Phi}(\bar{x}^{(k)}) + [J_{\Phi}(\bar{x}^{(k)})] \Delta \bar{x} \right\} \leq \bar{\Phi}^U \quad \text{podm. nerovnosti}$$

$$\bar{x}^L \leq \bar{x}^{(k)} \leq \bar{x}^U \quad \text{omezení veličin}$$

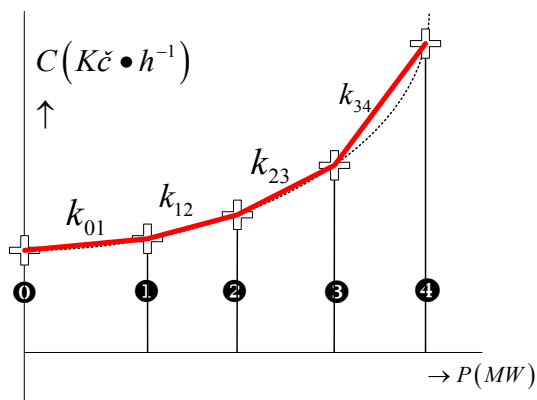
$$[J_{\Gamma}], [J_{\Phi}] \text{ Jakobiány vektorových funkcí } \bar{\Gamma}(\bar{x}), \bar{\Phi}(\bar{x})$$

Algoritmus postupného LP.

1. iniciace startovacího bodu $\bar{\xi}^0$; $k=1$
2. řešení ustáleného stavu $\bar{\Gamma}_R(\bar{x}) = \bar{0}$
3. je li optimalita true pak konec jinak pokračuj
4. linearizace fce a omez. podmínek
5. $k:=k+1$; LP řešení nových hodnot $\bar{\xi}^{(k)}$

2-LP-Lineární programování

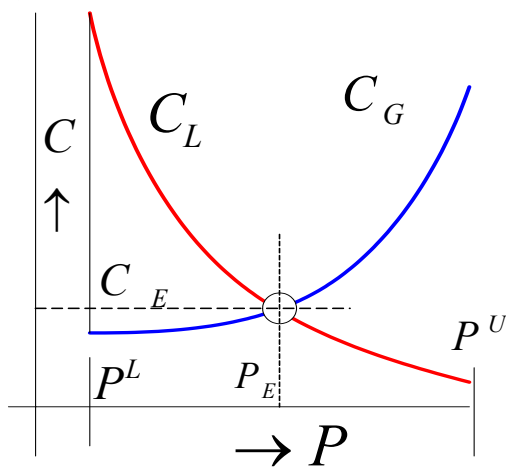
Úlohy s LP.

nákladová křivka:

$$C(P) = C_0 + \sum_{j=1}^{\delta j} k_{j-1,j} P_j$$

$$\sum_{j=1}^{\delta j} P_j = P$$

Tržní mechanismus:

$C=G(P)$ nabídka generace výkonu při daných cenách
 $C=L(P)$ Poptávka po odběru výkonu při daných cenách
 C_E ..rov. cena
nabídka=poptávce

formulace rovnovážné ceny :

$$P_E \rightarrow C_E = \arg \max \left\{ \int_{P^L}^{P^U} (C_L(P) - C_G(P)) dP, \left| \begin{array}{l} P_E = P_L = P_G \\ C_E = C_L = C_G \end{array} \right. \right\}$$

2-LP-Lineární programování

Matematická formulace úlohy:

$$\max \left(\sum_{i \in G} P_i C_i - \sum_{j \in L} P_j C_j \right) \dots \begin{array}{l} \text{maximalizace plochy} \\ \text{mezi křivkami} \end{array}$$

$$\sum_{i \in G} P_i - \sum_{j \in L} P_j = 0, \quad P_i, P_j \geq 0$$